

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU MÄÄRUS (üheksas koda)

3. september 2020*

„Kohtukulude kindlaksmääramine“

Kohtuasjas C-265/17 P-DEP,

mille ese on 20. jaanuaril 2020 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 145 alusel esitatud hüvitamisele kuuluvate kohtukulude kindlaksmääramise taotlus,

United Parcel Service Inc., asukoht Atlanta (Ameerika Ühendriigid), esindajad: *solicitor* A. Ryan ja *advocaat* W. Knibbeler,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindaja: N. Khan,

kostja,

EUROOPA KOHUS (üheksas koda),

koosseisus: koja president S. Rodin (ettekandja), kohtunikud D. Šváby ja K. Jürimäe,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles kohtujuristi ära kuulanud,

on teinud järgmise

määruse

- 1 Käesoleva kohtuasja ese on nende kohtukulude kindlaksmääramine, mida United Parcel Service Inc. (edaspidi „UPS“) kandis kohtuasjas C-265/17 P.

* Kohtumenetluse keel: inglise.

- 2 Euroopa Komisjon palus 16. mail 2017 esitatud apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 7. märtsi 2017. aasta otsuse *United Parcel Service vs. komisjon* (T-194/13, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2017:144), millega Üldkohus tühistas komisjoni 30. jaanuari 2013. aasta otsuse C(2013) 431, millega koondumine kuulutatakse kokkuseobimatuks siseturuga ja EMP lepingu toimimisega (juhtum COMP/M.6570 – UPS/TNT Express) (edaspidi „vaidlusalune otsus“).
- 3 Euroopa Kohus jättis 16. jaanuari 2019. aasta otsusega komisjon *vs. United Parcel Service* (C-265/17 P, EU:C:2019:23) apellatsioonkaebuse rahuldamata ja mõistis kohtukulud välja komisjonilt.
- 4 Kuna UPS ja komisjon ei jõudnud nimetatud apellatsioonimenetluses kantud hüvitamisele kuuluvate kohtukulude suuruse osas kokkuleppele, esitas UPS dokumendiga, mis saabus kohtukantseleisse 20. jaanuaril 2020, Euroopa Kohtu kodukorra artikli 145 alusel käesoleva taotluse.

Poolte nõuded

- 5 UPS palub Euroopa Kohtul määrata hüvitamisele kuuluvate kohtukulude suuruseks 866 629,89 eurot. See summa vastab apellatsioonimenetlusega seotud vältimatutele kuludele, sh advokaaditasud, majandusteadlaste tasud ja reisikulud.
- 6 Komisjon palub taotlus rahuldamata jätta ja määrata hüvitamisele kuuluvate kohtukulude suuruseks advokaatidega seoses 45 500 eurot ja majandusteadlastega seoses 5000 eurot.

Poolte argumendid

- 7 UPS väidab oma taotluse põhjendamiseks, et kohtukulud, mis hõlmavad advokaaditasusid ja nendele tehtud väljamakseid ning majandusteadlaste tasusid, on seotud apellatsioonimenetlusega ning need olid vältimatud. Ta väidab sellega seoses, et nõutavate kohtukulude ja tehtud väljamaksete kogusumma on mõistlik, arvestades kohtuasja asjaolusid ja võttes arvesse apellatsioonimenetluse keerulist eset ja laadi.
- 8 Esimesena leiab UPS, et asjaomases vaidluses kerkisid esile märkimisväärse keerukusega õiguslikud küsimused, mis põhjendavad tema advokaatide suurt töötundide mahtu. Ta väidab esiteks, et vaidlus oli keeruline nii oma esemelt kui laadilt, kuna see puudutas koondumiste kontrolli käsitleva määruse alusel tehtud komisjoni otsust, kusjuures sellised otsused on sageli keerulised, nagu tunnistas ka kohtujurist käesolevas asjas esitatud ettepanekus. UPS tuletab meelde, et vaidlustatud kohtuotsuse esemeks oli sellise 450-leheküljelise otsuse õiguspärasus, mis suurel määral tugines majanduslikele ja ökonomeetrilistele analüüsidele.
- 9 UPS märgib selle kohta, et mõnele komisjoni apellatsioonkaebuse väitele vastamiseks pidi ta põhjalikult analüüsima majanduslikke ja õiguslikke küsimusi. Ta selgitab, et komisjon väitis oma apellatsioonkaebuse kolmandas väites, et Üldkohus ei võtnud vaidlustatud kohtuotsuses seisukohta tema argumentide kohta, et UPS oleks saanud „intuitiivselt“ mõista kasutatud hinnakontsentratsiooni mudelit haldusmenetluses edastatud mudelite põhjal. Need argumendid sundisid UPSi kasutama sõltumatuid majandusteaduse eksperte.
- 10 UPS selgitab samuti, et komisjon väitis oma apellatsioonkaebuse neljandas väites, et hinnakontsentratsiooni analüüs, mis on väidetavalt vigane selles sisalduvate eksimuste tõttu, ei saanud viia vaidlusaluse otsuse täieliku tühistamiseni. Nende argumentide tõttu analüüsisid UPSi esindajad ja nõustajad põhjalikult 25. oktoobri 2011. aasta kohtuotsust *Solvay vs. komisjon* (C-109/10 P, EU:C:2011:686) ja seda, kuidas Üldkohus seda käesolevas asjas kohaldas.

- 11 UPS väidab teiseks, et vaidlus oli oluline liidu õiguse seisukohast, kuna see tõi esile üldkohaldatava menetlusliku aluspõhimõtte, mis on oluline komisjoni sellise igapäevase tegevuse suhtes, mida teostatakse koondumisi käsitleva määruse alusel. 16. jaanuari 2019. aasta kohtuotsusest komisjon *vs.* United Parcel Service (C-265/17 P, EU:C:2019:23) ja selles kohtuasjas kohtujurist Kokotti esitatud ettepanekust nähtub selgelt, et kohtuasi puudutas aluspõhimõtet, mille suhtes komisjonil ei ole mingit kaalutusõigust. Menetluses ilmnis ka esimest korda vajadus, et Euroopa Kohus täiustaks oma arusaama ökonomeetristest mudelitest.
- 12 UPS väidab kolmandaks, et vaidluses ilmnesisid erilised raskused, mis suurendasid tema esindajate ja nõustajate töö mahtu. Seda olulisust ja seda keerukust kinnitab asjaolu, et komisjon taotles ja Euroopa Kohus nõustus, et menetlusdokumente vahetataks teist korda, et komisjonil oleks võimalik vastata UPSi vastustaja vastusele.
- 13 Seetõttu on UPS seisukohal, et kogu kulutatud aeg ja kohtukulude suurus, mida nõuti seoses vaidlusega, mis pakkus tema jaoks suurt majanduslikku huvi, kusjuures asjaomase koondumise esialgne maksumus oli 5,2 miljardit eurot, on mõistlikud, arvestades selle konkreetse menetluse kestust ja erilist keerukust.
- 14 Veel leiab UPS, et seda, kas käesolevas asjas kantud kohtukulud on proportsionaalsed, tuleb hinnata, arvestades Üldkohtu 28. juuni 2004. aasta määrust *Airtours vs. komisjon* (T-342/99 DEP, EU:T:2004:192) kohtukulude kindlaksmääramise kohta.
- 15 Teisena väidab UPS, et advokaaditasud maksti arukalt. Ta selgitab, et selleks, et teha kindlaks objektiivselt vältimatutena näivate töötundide koguarv, tuleb arvesse võtta ainult kohtuasja keerukust, olenemata advokaatide arvust, kelle vahel osutatud teenused ära jaotati. Ta väidab seega, et tehtud töö kirjeldusest nähtub, et töö dubleerimine piirdus „absoluutse miinimumiga“ ning see korraldati olenevalt eri nõustajate kogemuse tasemest. Veel märgib UPS, et tema nõustajad eeldasid, et Euroopa Kohtus toimub kohtuistung, ning valmistasid seda ette. Kuigi Euroopa Kohus leidis lõpuks, et selles kohtuasjas ei ole kohtuistung vajalik, tuleb siiski arvesse võtta kulud, mida UPS selleks tegi.
- 16 Kolmandana väidab UPS, et majandusteaduse ekspertide osalemine oli põhjendatud menetluse majandusliku laadiga, nagu kohtuasjas, milles tehti 28. juuni 2004. aasta kohtumäärus *Airtours vs. komisjon* (T-342/99 DEP, EU:T:2004:192). UPS selgitab, et ta pöördus samade majandusteadlaste poole kui need, keda ta kasutas oma argumentide tarbeks haldusmenetluses ja esimese astme kohtumenetluses. Nende osalemine oli tingitud komisjoni kinnitustest, mis tehti menetluse väga hilises staadiumis. Lisaks on see täiesti põhjendatud, arvestades seda, kui oluline oli menetluse jaoks kasutatud hinnakontsentratsiooni mudel. Lõpuks on nende tundide koguarv, mille majandusteadlased pühendasid menetluse tarbeks, suhteliselt väike, arvestades keerulisi majanduslikke ja ökonomeetrisi väiteid, mis on komisjoni apellatsioonimenetluses esitatud argumentide aluseks.
- 17 Komisjon märgib, et käesolev kohtukulude summa, mida käesolevas asjas nõutakse, on kõigi aegade suurim, mida apellatsioonimenetluses on taotletud. Ta väidab, et taotlus on ebapiisavalt põhjendatud ja ilmselgelt ülemäärane.
- 18 Ta väidab esimesena, et poolte vahel toimunud eelnevas kirjavahetuses ega kohtukulude kindlaksmääramise taotluses ei ole esitatud tõendeid summade kohta, mille kohta UPS tegelikult arved esitas või mille ta maksis.
- 19 Seega, kuigi UPS väidab, et apellatsioonkaebuse „lõpliku“ etapi jaoks oli vajalik 212,3 tundi, ei too see äriühing siiski välja, mis tööd nende tundide jooksul tehti, ega seda, miks see töö „vajalik“ oli, arvestades tundide jaotamist advokaatide vahel.

- 20 Komisjon selgitab, et liidu kohtud hindavad tehtud töö suurust ja väärtust täpse teabe alusel, mille hageja on esitanud, sh kuupäeva ja allkirja kandvate arvete alusel. Käesolevas asjas neid tõendeid aga ei ole.
- 21 Sama kehtib ka tasude kohta, mida nõutakse seoses majandusteadlaste töödega, kelle kulud on 300 000 eurot, mida ei saa ka kvalifitseerida „piiratud kuludeks“.
- 22 Komisjon väidab teisena, et nõutavad kohtukulud on ilmselgelt ülemäärased. Ta leiab esiteks, et ühes teises kohtuasjas välja mõistetud kogusummat ei saa lihtsalt ühelt kohtuasjalt teisele üle kanda, vastupidi sellele, mida UPS püüab saavutada. 28. juuni 2004. aasta kohtumääruse *Airtours vs. komisjon* (T-342/99 DEP, EU:T:2004:192) põhjendusi ei saa üle kanda käesolevale asjale, kuna selles kohtumääruses esitab Üldkohus vaid väheseid üksikasju tööde kohta, mida ta pidas menetluse jaoks vajalikuks. Pealegi puudutas see kohtuasi esimese kohtuastme menetlust koos kõikide faktiküsimustega, mis sellega kaasnevad, mitte aga apellatsioonimenetlust nagu käesolevas asjas.
- 23 Teiseks leiab komisjon, et 13 advokaadi kasutamine ajavahemiku kohta 7. märtsist 2017 kuni 16. jaanuarini 2019 on liigne. Tööperiood, mida tuleb arvesse võtta, on üksnes ligikaudu kuus kuud ja see algas päeval, mil UPSile apellatsioonkaebus kätte toimetati, ning lõppes päeval, mil UPS esitas vasturepliigi. Tunnimäär, mida küsisid kaks põhiadvokaati, st 862 eurot/tund ning 695 eurot kuni üle 820 euronitunnis, on samuti ülemäärane, arvestades tasusid, mis jäävad 360 eurot/tund ja 495 eurot/tund vahele ja mida Euroopa Kohus näib varasemates kohtuasjades aktsepteerivat. UPS palub hüvitada 878,4 advokaadi töötundi tunnimääraga, mis on keskmiselt 600 eurot/tund, vaatamata sellele, et tööd tegid paljud nooremadvokaadid ja praktikandid. Komisjon leiab, et välja tuleb mõista keskmine määr 350 eurot/tund. Samuti on ebaoproportsionaalne 13 majandusteadlase kasutamine, kelle puhul ta järeldas, liites UPSi lisades mainitud rubriigid, et nad töötasid 363,5 tundi keskmise tunnimääraga 824 eurot/tund.
- 24 Väljamaksetena tehtud kulutusi, st ligikaudu 36 000 eurot sõidu- ja kontorikulusid, mida UPS nõuab, ei ole nõuetekohaselt põhjendatud. Komisjon rõhutab seejuures, et Luksemburgis ei toimunud ühtegi kohtuistungit.
- 25 Kolmandaks märgib komisjon, et kohtukulude kindlaksmääramise taotluses ei ole esitatud nende töötundide koguarvu, mille hüvitamist nõutakse. Advokaatidega seoses taotluse A lisas nõutavate tundide arv apellatsioonimenetluse kõikide etappide eest kokku on 878,4 tundi. Ta leiab, et see koguarv tööpäevadeks teisendatuna vastab 110-le advokaadi tööpäevale ehk 22-le viietööpäevasele nädalale 25-leheküljelise apellatsioonkaebuse kohta ja 10-leheküljelise repliigi kohta, ning see on ebaoproportsionaalne ja ülemäärane suur.
- 26 Komisjon selgitab, et vaidlusaluse otsuse pikkus ei ole asjakohane apellatsioonkaebuse menetlemise raames, mis on esitatud Üldkohtu otsuse peale, mis tehti tühistamishagi kohta, mille UPS esitas vaidlusaluse otsuse peale, kuna UPSi advokaadid said tänu selle hagi esitamisele selle otsuse kohta üksikasjalikke teadmisi. Samuti leiab komisjon, et apellatsioonimenetluses oli võimalik kasutada Üldkohtus esitatud majandusanalüüsi ja et igal juhul tuleneb apellatsioonkaebuse olemusest ja dokumendist, et selles staadiumis ei olnud ükski uus eksperdiaruanne vastuvõetav.
- 27 Komisjon leiab seetõttu, et apellatsioonimenetluses olid advokaatide esitatud seisukohtade jaoks vajalikud ainult 130 töötundi, mis on keskmise tunnimäärana 350 eurot/tund alusel sellega seoses 45 500 eurot. Ta on seisukohal, et majandusteadlaste tasud on seotud nende tõendite esitamisega, mis olid vastuvõetamatud, ent juhul kui Euroopa Kohus peaks otsustama, et kohtuasja laad põhjendas nende konsultantide kasutamist, siis ei tohiks ta sellega seoses välja mõista enam kui 5000 eurot. Lõpuks, kui Euroopa Kohus peaks leidma, et UPS on teinud väljamakseid, on hüvitatavad ainult kontorikulud 500 euro ulatuses.

Euroopa Kohtu hinnang

- 28 Kodukorra artikli 144 punkti b alusel on hüvitamisele kuuluvad kulud „menetlusega seotud vältimatud poolte kulud, eelkõige sõidu- ja elamiskulud ning esindaja-, nõustaja- või advokaaditasud“.
- 29 Selle sätte sõnastusest nähtub seega, et advokaaditasu on selle sätte tähenduses vältimatu kulu. Sellest tuleneb samuti, et hüvitamisele kuuluvad kulud piirduvad esiteks Euroopa Kohtu menetlusega seotud kuludega ning teiseks selleks vältimatute kuludega (5. detsembri 2018. aasta kohtumäärus TV2/Danmark *vs.* Viasat Broadcasting UK, C-657/15 P-DEP, ei avaldata, EU:C:2018:985, punkt 13).
- 30 Lisaks ei ole liidu kohus pädev määrama kindlaks tasusid, mida pooled peavad maksma oma advokaatidele, küll aga peab kohus määrama kindlaks summa, mille ulatuses saab kohtukulud sisse nõuda poolelt, kellelt need välja mõistetakse (5. detsembri 2018. aasta kohtumäärus TV2/Danmark *vs.* Viasat Broadcasting UK, C-657/15 P-DEP, ei avaldata, EU:C:2018:985, punkt 14).
- 31 Tasumäärasid reguleerivate liidu õigusnormide puudumisel tuleb Euroopa Kohtul vabalt hinnata juhtumi asjaolusid, arvestades kohtuvaidluse eesmärki ja olemust, selle olulisust liidu õiguse seisukohast, samuti kohtuasja keerukust, esindajate või nõustajate tehtud töö mahtu kohtumenetluses ja poolte majanduslikke huve menetluses (5. detsembri 2018. aasta kohtumäärus TV2/Danmark *vs.* Viasat Broadcasting UK, C-657/15 P-DEP, ei avaldata, EU:C:2018:985, punkt 15).
- 32 Käesolevas asjas hüvitamisele kuuluvate kohtukulude suurust tuleb hinnata kõiki neid asjaolusid arvestades.
- 33 Esimesena, mis puudutab vaidluse eset ja olemust, siis tuleb märkida, et tegemist oli apellatsioonimenetlusega, mis piirdub oma olemuselt õiguslike küsimustega ja mille esemeks ei ole kindlaks teha vaidluse faktilisi asjaolusid ega neid hinnata (15. oktoobri 2015. aasta kohtumäärus nõukogu *vs.* Ningbo Yonghong Fasteners, C-601/12 P-DEP, ei avaldata, EU:C:2015:726, punkt 19).
- 34 Kuid oma olemuselt kerkivad koondumiste määruse alusel tehtud komisjoni otsuseid puudutavates kohtuasjades esile keerulised majanduslikud ja õiguslikud probleemid, mis on seotud tehingutega, mille suurused ületavad Euroopa Kohtule esitatud vaidluste tavapäraseid piire. Nimelt puudutas apellatsioonkaebus 5,2 miljardi euro suurust koondumist, mis näitab UPSi jaoks käesoleva kohtuasja olulisi majanduslikke huve.
- 35 Seetõttu võib majandusteaduse ekspertide osalemist põhimõtteliselt pidada vajalikuks ning sellega seotud kulud võivad kodukorra artikli 144 punkti b alusel hüvitamisele kuuluda, arvestades, et koondumiste kontrolli raames komisjoni antud hinnangud on majanduslikud ja õiguslikud, iseäranis juhul, kui küsimuse all on ökonomeetiline mudel, millele komisjon tugineb, et tunnistada koondumine siseturuga kokkusobimatuks.
- 36 Sellega seoses tuleb märkida, et komisjon esitas Euroopa Kohtule esitatud apellatsioonkaebuse põhjendamiseks neli väidet. Kuna kolmas ja neljas väide käsitlesid muu hulgas ökonomeetriliste ja hinnakontsentratsiooni mudelite arvesse võtmist, tõstas apellatsioonkaebus seetõttu nii keerulisi majanduslikke kui ka õiguslikke küsimusi, mis põhjendas majandusteaduse ekspertide kasutamist.
- 37 Vastavalt eespool viidatud kohtupraktikale piirduvad hüvitamisele kuuluvad kulud Euroopa Kohtu menetlusega seotud kuludega, mis on selleks vältimatud. Pool, kes taotleb kohtukulude kindlaksmääramist, peab tõendama, et see on nii kulude puhul, mille hüvitamist ta taotleb, selleks et liidu kohtul oleks võimalik kindlaks teha, kui suures ulatuses saab kohtumenetluse kaotanud poolelt välja mõista hüvitamisele kuuluvad tasud, mida taotleja maksis advokaatidele ja majandusteaduse ekspertidele, keda ta kasutas.

- 38 Teisena, mis puudutab vaidluse olulisust liidu õiguse seisukohast ja kohtuasja keerukust, siis tuleb märkida, et komisjoni apellatsioonkaebuse ese oli tühistada vaidlustatud kohtuotsus, milles Üldkohus nõustus UPSi väitega, et komisjon rikkus kaitseõigusi, võttes vaidlusaluse otsuse vastu ökonomeetrilise mudeli alusel, mis erines sellest, mis oli haldusmenetluses võistleva vaidluse ese, ning tühistas selle otsuse.
- 39 Veel tuleb tõdeda, et need väited tõstatasid uudseid õiguslikke küsimusi, mille puhul ei olnud tegemist Euroopa Kohtu tõlgendatud liidu õiguse pelga kohaldamisega ning mis pealegi õigustas apellatsioonkaebuse määramise lahendamiseks viieliikmelisele kojale ning asjaolu, et Euroopa Kohus tegi otsuse pärast ettepaneku ärakuulamist. Seega ei saa vastu vaielda, et need küsimused vajasisid põhjalikku analüüsi (vt selle kohta 30. jaanuari 2014. aasta kohtumäärus *Éditions Odile Jacob vs. komisjon ja Lagardère*, C-553/10 P-DEP ja C-554/10 P-DEP, EU:C:2014:56, punkt 28).
- 40 Apellatsioonkaebuses esile kerkinud põhiküsimus seisnes komisjoni koondumiste kontrolli menetluses ettevõtjate kaitseõiguste tagamise analüüsi raames selle analüüsimises, kas ettevõtja võib „intuitiivselt“ mõista komisjoni kasutatud hinnakontsentratsiooni mudelit haldusmenetluses teatavaks tehtud mudelite põhjal.
- 41 Seda küsimust tuleb pidada uueks ja oluliseks, kusjuures kohtujurist rõhutas oma ettepanekus, et üksikjuhtumist kaugemale ulatuvalt näitab kohtuotsus suunda komisjoni tulevasele halduspraktikale keerulistes koondumiste kontrolli menetlustes, samuti liikmesriikide konkurentsiasutustele ja kohtutele, kes juhivad väga kitsalt liidu tasandil kehtivatest standarditest.
- 42 Kolmandaks, mis puudutab tehtud töö mahtu, siis tuleb meelde tuletada, et hüvitamisele kuuluvate kulude kindlaksmääramisel tuleb arvesse võtta töötundide koguarvu, mida saab menetlusega seoses pidada objektiivselt vältimatuks, sõltumata advokaatide arvust, kelle vahel töö ära jagati (3. septembri 2009. aasta kohtumäärus *Industrias Químicas del Vallés vs. komisjon*, C-326/05 P-DEP, ei avaldata, EU:C:2009:497, punkt 48).
- 43 Käesoleval juhul tuleb kohe märkida, et apellatsioonimenetluses kohtuistungit ei peetud.
- 44 Sellest tuleneb, et kulused, mis kanti pärast Euroopa Kohtu kirjaliku menetluse lõpetamist, ei saa pidada selle menetlusega seotud objektiivselt vältimatuteks kuludeks ning neid ei saa seega arvata käesolevasse kohtukulude kindlaksmääramise taotlusesse. See kehtib eriti seega kulude kohta, mis kanti selleks, et valmistada ette võimalik kohtuistung, mida Euroopa Kohus ei pidanud vajalikuks selleks, et analüüsida kohtujuristi ettepanekut või Euroopa Kohtu otsust, kuna pooled peavad ise kandma sellise kohtuvaidluse strateegia rahalised tagajärjed.
- 45 Kõnealusel juhul iseloomustab käesolevat kohtukulude kindlaksmääramise taotlust see, et esitatud ei ole ühtegi üksikasjalikku arvet, millel oleks kuupäev ja allkiri ning mille maksmist nõuaksid UPSilt kas advokaadibürood või siis majanduseksperdid, kes olid apellatsioonimenetlusega seotud. Sellist täpsuse ja tõendite puudumist tuleb arvesse võtta nende kohtukulude hindamisel, mis osutuvad menetluses vältimatuks ja mis on võimalik sisse nõuda poolelt, kellelt kohtukulud välja mõisteti. Nimelt, mis puudutab töö mahtu, mille kohtumenetlus võis tekitada sellega seotud esindajatele või nõustajatele, siis tuleb meelde tuletada, et liidu kohtu võimalus anda hinnang tehtud töö väärtusele sõltub sellest, kui täpne on talle esitatud teave (26. septembri 2018. aasta kohtumäärus *Viasat Broadcasting UK vs. TV2/Danmark*, C-660/15 P DEP, ei avaldata, EU:C:2018:778, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 46 Neil asjaoludel ei esita UPS selgelt ja täpselt oma 866 629,89 euronilise ulatuvate kohtukulude kindlaksmääramise taotluses töötundide koguarvu, mille kohta arve esitati, ega nende keskmist tunnimäära. Seega ei ole käesolev kohtukulude kindlaksmääramise taotlus piisavalt läbipaistev ega põhjendatud.

- 47 Sellega seoses tuleb eriliselt välja tuua, et kui õigusteenuste osas võimaldavad UPSi esitatud dokumendid iga osaleja puhul kindlaks teha nii tunnimäära kui ka kulutatud aja, mille eest ta arve esitas, siis majandusteenuste puhul see nii ei ole. Viimaste puhul on mainitud ainult teenuseosutajate kulutatud aeg, ilma et oleks võimalik kindlaks teha neist igäihe küsitud tunnimäära, sest UPS märgib ära üksnes üldised väljamaksed summas ligikaudu 300 000 eurot kasutatud majandusekspertiiside eest.
- 48 UPSi taotletud kohtukulude kogusuurst arvestades tuleb tõdeda, et UPS määras keskmise tunnimäära advokaatide puhul 600 eurole/tund ning majandusteadlaste puhul 824 eurole/tund. Sellised keskmised tunnimäärad ületavad aga kaugelt summad, mida Euroopa Kohus aktsepteerib tavaliselt kohtukulude kindlaksmääramise menetlustes.
- 49 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub aga, et kuna kehtivas liidu õiguses ei ole advokaatide või majandusteaduse ekspertide tasude skaalat, võib liidu kohus üksnes juhul, kui kohaldatud keskmine tunnitasu on ilmselgelt ülemäärane, sellest kõrvale kalduda ja määrata hüvitamisele kuuluvate advokaadi- ja majandusteaduse ekspertide tasude suuruse *ex æquo et bono* (vt selle kohta 4. juuli 2017. aasta kohtumäärus AESA vs. Heli-Flight, C-61/15 P-DEP, ei avaldata, EU:C:2017:530, punkt 16).
- 50 Pealegi nähtub käesoleva kohtukulude kindlaksmääramise taotluse lisadest, et UPS väidab, et apellatsioonimenetlusega seoses olid vajalikud 878,4 advokaadi töötundi ja 363,5 majandusteadlaste töötundi.
- 51 Kuid kehtib eeldus, et advokaadid, kellel on konkurentsioiguse valdkonnas väidetavalt kõrge kvalifikatsioon ja suur kogemus ning kelle teenuste eest võetakse keskmist tunnitasu 600 eurot, tegelevad neile usaldatud juhtumitega, sh nendega, mis on üsna keerulised, tõhusalt ja kiiresti (vt selle kohta 3. oktoobri 2018. aasta kohtumäärus Orange vs. komisjon, C-486/15 P-DEP, ei avaldata, EU:C:2018:824, punkt 37, ja 10. aprilli 2019. aasta kohtumäärus Giant (China) vs. EBMA, C-61/16 P-DEP, ei avaldata, EU:C:2019:298, punkt 31).
- 52 Sellega seoses, kuigi on tõsi, et komisjoni väited tekitasid uudseid õiguslikke küsimusi, olid UPSi volitatud peamised advokaadid omandanud juba juhtumist põhjaliku teadmise Üldkohtu menetluses, mis oleks peale töö hõlbustamise pidanud vähendama ka apellatsioonkaebusega tutvumiseks ja apellatsioonkaebuse vastuse ja vasturepliigi koostamiseks vajalikku aega (vt selle kohta 10. aprilli 2019. aasta kohtumäärus Giant (China) vs. EBMA, C-61/16 P-DEP, ei avaldata, EU:C:2019:298, punkt 32).
- 53 Sama kehtib ka majandusteaduse ekspertide kohta, kes olid juba toimikuga põhjalikult tutvunud Üldkohtu menetluses, kus asjaomased keerulised ökonomeetrilised analüüsid olid juba vaidluste keskmes.
- 54 Järelikult ei ilmne, et 866 629,89 euro suurune summa, mida UPS komisjonilt nõuab kulude eest, mille ta kandis apellatsioonimenetluses, on täies ulatuses „menetlusega seotud vältimatud kulud“ kodukorra artikli 144 punkti b tähenduses.
- 55 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb käesolevas asjas hüvitamisele kuuluvate advokaaditasude ja majandusteaduse ekspertide tasude kogusuurseks *ex æquo et bono* määrata 200 000 eurot.
- 56 Mis puudutab viimaseks muid väljamakseid kui advokaaditasud ja majandusteaduse ekspertide tasud, siis nõuab UPS sõidu-, koopia- ja sidekuludena 35 912,19 eurot. Kuid kuna kohtuistungit ei peetud ja iga kulu kohta kõiki nõutud tõendeid ei esitatud, siis ei saa see endast kujutada väljamaksetena hüvitamisele kuuluvat summat (vt selle kohta 16. mai 2013. aasta kohtumäärus Deoleo vs. Aceites del Sur-Coosur, C-498/07 P-DEP, ei avaldata, EU:C:2013:302, punkt 34).

- 57 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb komisjoni poolt UPSile kohtuasjaga C-265/17 P seotud hüvitamisele kuuluvate kohtukulude õiglase hinnangu põhjal nende kohtukulude kogusummaks määrata 200 000 eurot.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (üheksas koda) otsustab:

Euroopa Komisjoni poolt United Parcel Service Inc.-le kohtuasjas C-265/17 P hüvitamisele kuuluvate kohtukulude summaks on määratud 200 000 eurot.

Allkirjad